

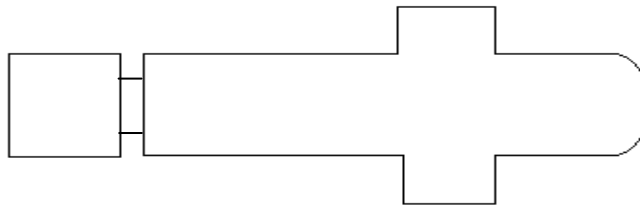
Naam

Klas

1ste OPDRACHT - Maquette

1a Zet de maquette van de Domkerk voorzichtig in elkaar, zoals hij te zien is op de plattegrond hieronder.

1b Zet de nummers op de juiste plaats in de tekening

- 1. Schip
- 2. Toren
- 3. Koor
- 4. Dwarsschip

1c Vind je dat de maquette op de huidige Domkerk lijkt?

Ik vind dat de maquette wel / niet (omcirkel het juiste antwoord) goed lijkt, omdat

.....

.....

2a Sinds 1674 ontbreekt een deel van de kerk. Welk deel?

.....

2b Arceer in de tekening van vraag 1a het deel van de kerk dat er nu niet meer is.

2c Hoe komt het dat dit deel van de Dom niet meer bestaat?

Kruis het juiste vakje aan.

- Het is ingestort na een brand
- Het is afgebroken tijdens de beeldenstorm
- Het is verwoest door een storm

3a Het overgebleven deel is ongeveer 50 meter lang, schat hoe lang de complete kerk ongeveer is geweest en probeer je dit voor te stellen.

Ik denk dat de complete kerk (zonder de toren) ongeveer meter lang is geweest.

→ Ga verder met vraag 3b.

3b Kijk rond. Aan welke kant was de kerk langer? Kruis het juiste vakje aan.

- Aan de kant van het zwart-witte grafmonument
- Aan de kant van het raam waarop vier mannen (evangelisten) naast elkaar staan
- Aan de kant van het orgel

4 Kijk nog eens naar de maquette. Wat is juist?

- De toren stond vroeger helemaal tegen de kerk aan.
- De toren stond vroeger los van de kerk.
- Er was vroeger een soort brugverbinding tussen toren en kerk.

5 Zet ook de steunberen, met daaraan de luchtbogen, tegen de kerk.

De steunberen en luchtbogen zorgden ervoor dat de constructie van de kerk in evenwicht bleef en niet zou instorten. Boots samen met een klasgenoot de werking van de steunberen na.

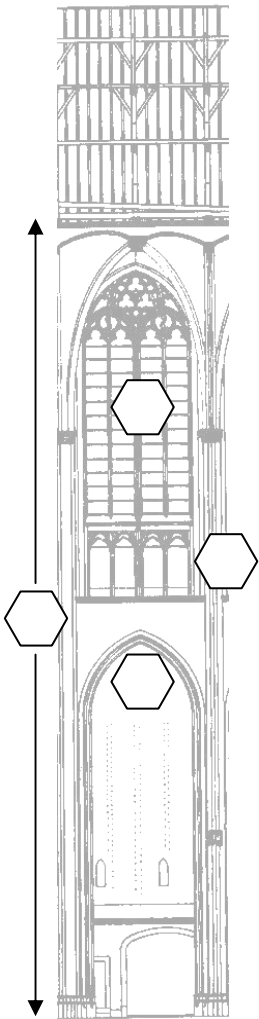
6 Ga tegenover je klasgenoot staan, met jullie gezichten naar elkaar toe. Steek je armen schuin omhoog in de lucht en duw met je handen tegen de handen van je klasgenoot. Probeer nu zoveel mogelijk tegen elkaar aan te leunen.

Snap je nu hoe steunberen en luchtbogen werken?

- Ja
- Nee

Breek de maquette weer *voorzichtig* af voor de volgende groep.

2de OPDRACHT - Gotiek

Ga in één van de banken in het koor zitten.

Kijk tussen de twee pilaren tegenover je naar het muurvlak.

Links is een muurvlak van de Dom getekend. Hieronder staan 4 kenmerken van de gotische stijl.

1 Zet de letters van de kenmerken op de juiste plaats in de tekening.

- a spitsbogen
- b verticale lijnen
- c hoog(te)
- d zo groot mogelijke ramen

Hierboven staat dat '*zo groot mogelijke ramen*' een kenmerk is van de gotiek.

Tòch is er in deze kerk één grote wand zonder ramen.

2a Waar is deze wand te vinden?

.....

2b Wat is hiervoor de reden?

.....

.....

Links heb je een foto van een Romaanse kerk (de Pieterskerk, ergens anders in Utrecht). Bekijk de foto goed en kijk daarna eens rond in de Dom.

3a Kun je een aantal (2) verschillen aangeven tussen de kerk op de foto en de Dom?

.....

.....

3b Welke stijl vindt je mooier en waarom?

.....

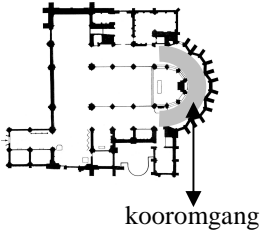
4 Wat vind jij van de Domkerk? Omcirkel de woorden die jij het best vindt passen. Je kan ook zelf twee woorden invullen.

mchtig
laag
licht
hoog

grijs
lelijk

mooi
donker

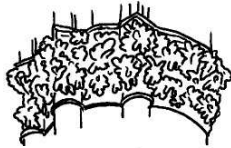
3de OPDRACHT - Versiering

Loop voor deze opdracht naar de *kooromgang*.

De versieringen die je in deze gotische kerk ziet, bestaan veelal uit gedetailleerde vormen uit de natuur, zoals bloemen, planten en dieren. Vaak zijn ze verstopt in hoeken en hoekjes.

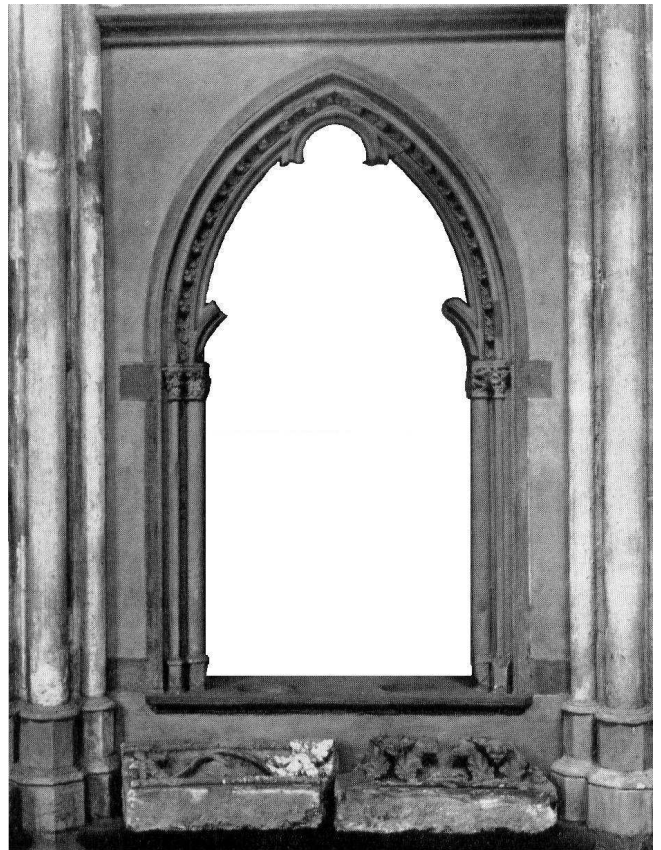
1 Hieronder zijn drie versieringen getekend. Kijk of je ze in het echt ziet en trek een lijn naar de juiste omschrijving.

- Versiering onderaan een pilaar
- Versiering op de ronde stenen boven in de gewelven (het plafond)
- Versiering precies in het midden van een pilaar
- Versiering op de randen van de spitsbogen
- Versiering bovenaan een pilaar

Hiernaast zie je een nis uit de kooromgang. De foto is genomen vòòr de restauratie. Tijdens deze restauratie zijn veel versieringen hersteld.

2. Teken in deze foto de versieringen die opnieuw zijn aangebracht.

4de OPDRACHT - Bogen bouwen

Voor deze opdracht heb je de groene of blauwe blokjes nodig.

1 Bouw met de blokjes 1 tot en met 7 een spitsboog, die rechtop staat.

2 Welk probleem kom je tegen? (meer antwoorden mogelijk)

- De blokjes glijden van elkaar af.
 - Je moet alle blokjes vast blijven houden, totdat ze allemaal staan.
 - Het past niet, want de blokjes zijn scheef.
 - Anders, namelijk
-

In een kerk wordt zo'n boog natuurlijk uit veel meer stenen opgebouwd dan de zeven die jij nu gebruikt. Om te zorgen dat de boog tijdens het bouwen niet instort, wordt eerst een *formeel* getimmerd.

formeel^r.

II. zn. o. (...melen), houtwerk of andere constructie waarop een boog of gewelf gemetseld wordt en dat na voltooiing daarvan wordt weggenomen;

3 Gebruik blok 8 als *formeel*.

Zet het formeel rechtop en bouw de spitsboog opnieuw op.

Als de boog staat, schuif je voorzichtig het formeel weg. De boog blijft nu zonder hulp staan.

4 Teken de boog.

(Let op de vorm van de blokjes).

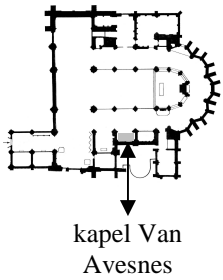

5 Blokje 4 wordt ook wel sluitsteen genoemd. Verklaar deze naam.

.....

Breek de boog weer af en leg de blokjes klaar voor de volgende groep.

5de OPDRACHT - Beeldenstorm

Ga naar de *kapel Van Avesnes*.

- 1 Wanneer vond de beeldenstorm plaats?
 - 1500-1550
 - 1550-1600
 - 1600-1650
- 2 Wie waren de beeldenstormers?

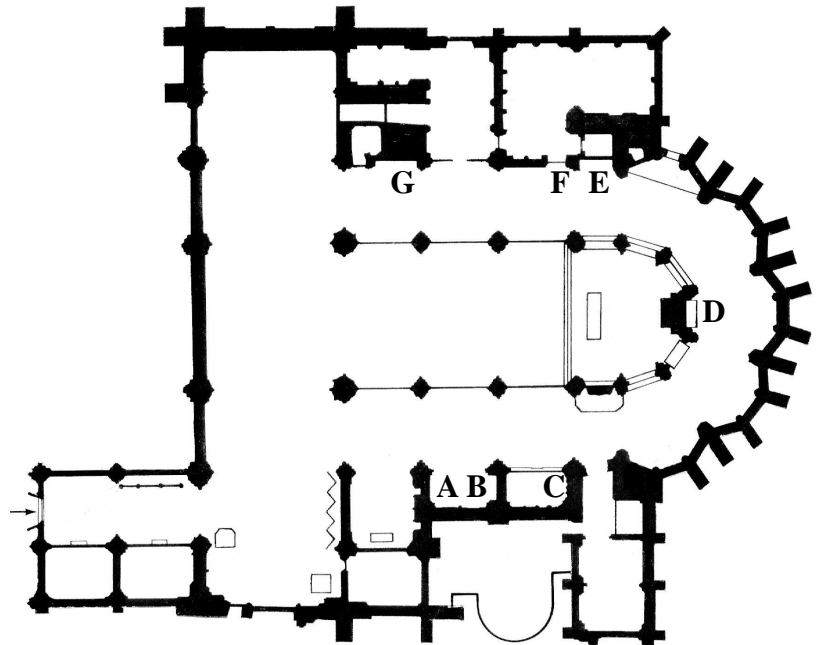
3 Geef met pijlen in de tekening **3** verschillende plaatsen aan waar het beeld beschadigd is.

4 Maak de zin van de beeldenstormer boven in het plaatje af.

6de OPDRACHT - Puzzel

Jullie gaan nu een puzzel oplossen door 6 vragen te beantwoorden. De letters van de vragen staan op de plattegrond aangegeven. Als je dus vraag A gaat beantwoorden, ga je naar nummer A op de plattegrond.

VUL JE
ANTWOORDEN
IN OP HET
ANTWOORDBLAD!

A Ga voor de graftombe staan. Dit is het graf van een bisschop uit de middeleeuwen. Hij heeft iets op zijn hoofd dat alle bisschoppen hebben. Het is wel stukgeslagen, maar als je goed kijkt zie je nog wat het is een ...

B In de kapel zie je ook een muurschildering. Je ziet dat een vrouw met een kruis een draak tegenhoudt. De draak staat symbool voor 'het kwaad'. Wie/wat wordt hier bedoeld ?

C Stap de kapel binnen. Als je naar links kijkt dan zie je een groep beelden. Van alle beelden zijn de hoofden afgeslagen. Onderaan in het midden zie je Maria met het kindje Jezus. Boven alle beelden staat een beeld. Wie zou dit kunnen zijn ?

D Je staat nu voor het Heilig Graf. Je ziet hier een beeld van Jezus liggen. Als je nu naar de bovenrand kijkt, zie je veertien kleine figuurtjes. Wat zijn dit voor figuren?

E Hier zie je de heilige Agnes. Zij wordt altijd afgebeeld met een bepaald symbool. Welk symbool is dat ? (TIP- kijk bij haar voeten !)

F Je staat nu voor een grote deur. In het beeldhouwwerk aan de rand van de deur zie je beschadigingen. Kijk maar eens naar het beeldje helemaal bovenaan. Door welke historische gebeurtenis zijn ze beschadigd ?

G Bij letter **G** zie je een beeldje van een man op een paard. Hij is de heilige waaraan de Domkerk gewijd is. Het verhaal gaat dat hij een stuk van zijn mantel afscheurde en aan een bedelaar gaf (zie beeldje). Hoe heet deze man ?

Antwoordblad

A

			10	
--	--	--	----	--

B

	9	2			
--	---	---	--	--	--

C

		3
--	--	---

D

7			8			
---	--	--	---	--	--	--

E

6		
---	--	--

F

				4	5					
--	--	--	--	---	---	--	--	--	--	--

G

M					11		
---	--	--	--	--	----	--	--

Zorg ervoor dat je eerst alle antwoorden op de bovenstaande vragen hebt voordat je verder gaat.

Door steeds de letter in te vullen die wordt gevraagd, kun je tot een woord komen:

- 1 → M
- 2 → ...
- 3 → ...
- 4 → ...
- 5 → ...
- 6 → ...
- 7 → ...
- 8 → ...
- 9 → ...
- W
- 10 → ...
- 11 → ...